

پایه :	۶	موضوع :	علوم حدیث
تاریخ :	۹۲/۰۳/۰۷	ساعت :	۸

نام کتاب: علوم حدیث، کل کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. کدام مورد، از شرایط راوی برای پذیرش روایت نیست؟ ج ۲۰۱
 - ا. اسلام
 - ب. عقل
 - ج. ذکوریت
 - د. ضبط
۲. کتاب «مستدرک الوسائل» تألیف چه کسی است؟ ب ۹۱
 - ا. محمد بن حسن حرّ عاملی
 - ج. شیخ عبدالحسین تهرانی
 - ب. میرزا حسین نوری طبرسی
 - د. آیت الله بروجردی
۳. کدام اثر، نوشته «علامه مامقانی» است؟ ا ۲۳۰
 - ا. تنقیح المقال فی علم الرجال
 - ب. معجم رجال الحدیث
 - ج. مجمع الرجال
 - د. نقد الرجال
۴. کدام گزینه صحیح نیست؟ ب ۲۴
 - ا. روایت، اصطلاحاً مترادف حدیث است
 - ب. سنت در نگاه فقها قول، فعل و تقریر پیامبر (ص) است قبل یا بعد از بعثت
 - ج. دامنه حدیث، گفتاری غیر قرآنی خداوند را هم در بر می گیرد
 - د. به گفتار صحابه و تابعان، اصطلاحاً حدیث اطلاق می گردد

سؤالات تشریحی:

۱. عوامل اعتبار صحیح بخاری نزد عالمان اهل سنت و نیز نقدهای وارد بر صحیح بخاری را بنویسید. ۱۴۸-۱۴۴

عوامل اعتبار به نظر آن‌ها عبارت است از قدمت کتاب و محتوای صحیح (به نظر آنان نیز صحیح بخاری همان محتوایی را دارد که آن‌ها طالبش هستند).

نقدهای وارد بر این کتاب: ۱. ضعف‌های سندی صحیح بخاری، زیرا از افرادی فاسق و فاجر و خارجی و ناصبی نقل کرده است و در عوض از اهل بیت (ع) نقل نکرده است. ۲. ضعف‌های محتوایی و مخالفت آن با فرهنگ و آموزه‌های قرآن و احکام دین.
۲. چه تفاوتی بین صحیفه علی (ع) و مصحف علی (ع) است؟ ۶۰-۵۷

صحیفه علی یا همان جامعه، کتابی است که حضرت علی (ع) با املا پیامبر (ص) نوشته‌اند و عنوان میراث علی برای ائمه (ع) است و ائمه در موارد زیادی به کتاب مراجعه می‌نموده‌اند. مقصود از مصحف علی قرآنی است که آن حضرت بنا به دستور پیامبر بلافاصله پس از رحلت ایشان فراهم ساخت.

۳. ضمن توضیح و تعریف توثیق خاص و عام، از هر کدام دو نمونه ذکر کنید. ۲۱۹-۲۱۱

توثیق خاص آن است که در خصوص یک راوی از سوی ائمه (ع) یا علمای رجال، الفاظ دال بر وثاقت رسیده باشد. اما در توثیق عام نسبت به جمع و گروهی خاص تمجید یا توثیق رسیده که راوی مورد نظر در میان آنان قرار دارد. توثیق خاص: تنصیب یکی از معصومان، تنصیب یکی از اعلام متقدم، تنصیب یکی از اعلام متأخر، ادعای اجماع از سوی رجالین. توثیق عام: اصحاب اجماع، مشایخ ثقات، راویان اسناد کامل الزیارات و تفسیر علی بن ابراهیم، مشایخ اجازه.

۴. چه زیان‌هایی در اثر ممانعت از نگارش و تدوین حدیث به وجود آمد؟ ۱۳۴-۱۳۲

از بین رفتن حلقه اتصال اسناد روایات - رهیافت وضع در روایات.

۵. موضوع، فایده و مسائل دانش مصطلح الحدیث را توضیح دهید. ۱۷۲

موضوع: سند و متن حدیث. فایده: شناخت اصطلاحی که در گفتار محدثان به کار رفته و تمییز قائل شدن میان روایات مقبول و مردود. مسائل: حالاتی مثل صحت و حسن و ضعف که بر سند عارض می‌شود و حالاتی نظیر اجمال، تبیین و تشابه که بر متن عارض می‌شود.

۶. اصطلاحات زیر را توضیح دهید. ۱۸۶-۱۸۴

- ا. مُسند ج. روایتی که سلسله اسناد آن در تمام طبقات متصل به معصوم باشد
- ب. موقوف ج. روایتی که سلسله سند آن به صحابی پیامبر یا مصاحب امام (ع) منتهی شود
- ج. مشهور ج. روایاتی که نقل آن شایع باشد (اعم از آن که در مقابلش روایت شاذ باشد یا نه)
- د. عزیز ج. هر روایتی که شمار راویان آن و طریق آن دو نفر باشد.

۷. از میان راه حل‌های ارائه شده برای جمع میان روایات نهی از کتابت حدیث و روایات اذن در کتابت، دو راه را توضیح دهید. ۱۲۰-۱۱۷

- ۱. اختصاص روایات اذن به افراد کم حافظه
- ۲. اختصاص روایات اذن به افراد آشنا به کتابت
- ۳. ناسخ بودن روایات نهی
- ۴. ناسخ بودن روایات اذن. (توضیح در کتاب آمده است)

۸. نام کتب اربعه را همراه با مؤلفین آنها، به ترتیب زمان نگارش بنویسید. ۹۸

- ۱. کافی از مرحوم کلینی
- ۲. من لا یحضره الفقیه از مرحوم شیخ صدوق
- ۳. تهذیب الاحکام از مرحوم شیخ طوسی
- ۴. الاستبصار از مرحوم شیخ طوسی

۹. «اصل» را تعرف کرده و بیان کنید سرنوشت «اصول اربعه» به کجا انجامید؟ ۶۷-۶۶

اصل نگاشته‌ای است اولیه و سامان نایافته که در آن، روایات معصوم (ع) بدون دخل و تصرف آمده باشد. اصول اربعه تا دوران صاحبان جوامع اولیه شیعه (محمودون ثلاث) وجود داشت و مورد استفاده واقع شد اما دو عامل در از بین رفتنش اثر داشت من جمله آتش سوزی کتابخانه شیخ طوسی به دست عامه.